

Dialograpport

Riktade dialoger

PLANPROGRAM FÖR SYDÖSTRA STADSDELARNA

TROLLHÄTTANS STAD
SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN
PLANKONTORET

Sammanfattning

Under våren 2024 initierade Trollhättans Stads samhällsbyggnadsförvaltning riktade dialoger inom ramen för planprogrammet för sydöstra stadsdelarna. Dialoginsatserna genomfördes med barn och unga, föreningsaktiva och fastighetsägare som bor, verkar och rör sig i stadsdelarna, samt med politiker som beslutar om stadsdelarnas fysiska utveckling.

I december 2024 genomfördes en test av Platskompassen tillsammans med prao-elever från Sylteskolan åk 9, där Sylteskolan och Sylte center var i fokus. Platskompassen är en dialogmetod för medskapande platsutveckling.

Dialogerna ger viktig kunskap om vad olika målgrupper ser som betydelsefullt för stadsdelarnas utveckling och vad planprogrammet behöver hantera.

Boende och verksamma uttrycker genomgående att de trivs i sina stadsdelar. Här finns trygghet, hemkänsla, familj och vänner. Många uppskattar 60-talsbebyggelsen med ljusa lägenheter och rikligt med grönska. Grönområdena lyfts av alla målgrupper som en styrka för stadsdelarna.

Kvalitativa offentliga platser

Det finns en stor trångboddhet i stadsdelarna som gör behovet av mötesplatser utanför hemmet stort. Det finns behov av platser för barn, ungdomar och unga vuxna, men även för familjer och äldre. Många har inte råd att åka utomlands på sommaren och det finns behov av kvalitativa utemiljöer med plats för att exempelvis grilla.

Många ungdomar beskriver att de använder aktivitetsytor och spelar bland annat fotboll, basket och innebandy. Ytor som exempelvis konstgräsplanen i Lextorp, Multiplanen i Sylte och fotbollsplanerna vid Kamratgården utgör viktiga mötesplatser. Det finns dock för få ytor, när de äldre ungdomarna kommer till dessa platser så flyttar de yngre på sig.

Det finns behov av fler aktivitets- och fritidsytor både ute och inne, det som nämnts under dialogerna är fotbollsplan, basketplan, volleybollplan,

vattenpark/pool/plaskdamm, ishall, utegym, tennisplaner, stor konstgräsplan och löparbana/motionsslinga. Även bemannade aktivitetsytor utomhus med möjlighet att exempelvis låna utrustning. Det bedöms vara viktigt att skapa bra ytor för ungdomsverksamhet och föreningsliv och möjliggöra ytor för event som springlopp och turneringar.

Många ungdomar beskriver att de "hänger runt" på fritiden och rör sig i stadsdelarna, kanske köper något att dricka eller sätter sig på en bänk. Kiosker eller mataffärer önskas för att kunna köpa godis och dricka. Det är många som efterfrågar fler sittplatser och platser att hänga på, samt väderskydd för att kunna umgås ute vid dåligt väder. Även mötesplatser inomhus efterfrågas, likt det orangeri som finns i kvarteret Mars, samt möjlighet att lyssna på musik.

Dragplåster för hela staden

Det saknas närvaro av boende från andra stadsdelar. Ungdomar önskar fler events och aktiviteter som drar folk till stadsdelarna såsom Hela Kronan gungar, Fallens dagar eller Aqua blå. Även events för äldre barn efterfrågas.

Fastighetsägarna lyfter möjligheten att erbjuda något unikt som också blir ett dragplåster för hela staden som till exempel e-sportshall, klätterhall eller inomhusfotbollshall.

Mötesplatser inomhus

Fritidsgårdarna fyller en viktig funktion och är en favoritplats för många ungdomar. Fler aktiviteter inomhus efterfrågas, exempelvis biljard och några saknar Klubb kul. Det saknas mötesplats inomhus i Lextorp och Sylte, liknande Kronan. Kronans kulturhus skulle dock kunna utnyttjas mycket bättre då flera funktioner har stängts ned.

Trygghet

Stadsdelarna har en otrygg stämpel och det finns otrygga platser som behöver tas omhand. Exempelvis handlar det om skolområdena utanför verksamhetens tider, gångtunnlar och mörka platser som saknar belysning. Otrygga platser bör byggas bort och det finns även platser som

behöver snyggas till, exempelvis Rymdlekplatsen som inte ser så trevlig ut. Det finns också gömda GC-vägar som behöver rustas upp.

Trygghet är en viktig del. Fastighetsägarna jobbar för att det ska vara ordning och reda i fastigheter och på bostadsgårdarna, men det krävs ett större arbete. Behöver jobba med tryggheten för att få bort det dåliga ryktet. Fokus behöver ligga på att skapa stolthet, trygghet och se till att det är rent och snyggt. Undersökningar visar att de som upplever mest otrygghet är de som aldrig varit i stadsdelarna.

Rörelsemönster

Ungdomar som bor i stadsdelarna rör sig mellan Kronogården, Sylte och Lextorp för att träffa kompisar och hitta på aktiviteter. Ungdomarna rör sig även till andra stadsdelar; Centrum och Överby, till andra skolor inom staden eller åker och badar. Det finns fysiska barriärer såsom E45 och järnvägen men ungdomarna tycker inte dessa påverkar deras rörelsemönster. De allra flesta ungdomar går eller åker buss men det finns även de som cyklar, åker elscooter, moped eller får skjuts av föräldrar. Busslinje 24 och 27 är viktiga busslinjer i stadsdelarna. Ungdomarna önskar gratis fritidskort och sommarbusskort för att kunna åka buss. Det är inte så bra busstider och hållplatser saknas.

Förtätning

Det finns inte behov av att bygga fler lägenheter då det finns många vakanser i det befintliga bostadsbeståndet, vilket hänger ihop med attraktiviteten i området. Det kan finnas behov av att komplettera med småhus/radhus för att öka möjligheten att göra bostadskarriär inom området, men det är svårt att få ihop ekonomin när man bygger nytt. En bra början för bostadskarriär är radhus i liten skala och möjligheten att äga sin egen täppa.

Att förtäta med arbetsplatser och kommunala verksamheter skulle ge ökat underlag för service och ökad vuxennärvaro. Det finns även behov av billiga lokaler för småföretagare. Ett föreningshus där alla föreningar kan få plats efterfrågas - egna lokaler men gemensamma servicefunktioner.

Områden med möjlighet till förtätning är Skördetröskan, Sylte centrum, parkeringen vid OKQ8 och ytan vid Lidl.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning.....	5
Bakgrund	5
Syfte	6
Målsättning.....	6
Målgrupper	6
Allmänt upplägg.....	7
Dialog barn & unga.....	8
Upplägg - fritidsgårdsdialog	8
Resultat - fritidsgårdsdialog.....	10
Upplägg – pilot Platskompassen.....	15
Resultat – pilot Platskompassen.....	16
Summering barn och unga.....	19
Dialog fastighetsägare	22
Upplägg	22
Resultat	23
Summering fastighetsägare	25
Dialog föreningsaktiva.....	27
Upplägg	27
Resultat	28
Summering föreningsaktiva	32
Dialog politiken.....	34
Upplägg	34
Resultat	35
Summering politiken	37

Inledning

Bakgrund

Trollhättans framtida möjligheter som en stolt och innovativ stad med plats för framtiden är beroende av om kommunen kan behålla befintliga medborgare och att nya invånare lockas att bosätta sig i kommunen. Staden har antagna mål om att Trollhättan ska byggas för alla samt en befolkningsökning till 70 000 invånare år 2030. Detta ska bland annat ske genom att förtäta och utveckla de storskaliga bostadsområden som finns i sydöstra delarna av Trollhättans tätort. Enligt vår nuvarande översiktsplan eftersträvas en mer blandad bostadssammansättning samt fler arbetsplatser och mötesplatser i tätortens storskaliga områden.

Idag saknas dock en aktuell, långsiktig och hållbar strategi för hur de sydöstra stadsdelarna Kronogården och Lextorp ska utvecklas för att nå Stadens mål. För att tydliggöra detta inleddes arbetet med att ta fram en fördjupad översiktsplan för sydöstra stadsdelarna. Beslut om projektstart och finansiering togs av Kommunstyrelsen 2022-05-11 (§ 138).

I september 2023 beslutade Kommunstyrelsen att ändra projektform från fördjupad översiktsplan (FÖP) till planprogram. I tjänsteskrivelsen till ändring (beslut KS 2023-09-27 § 285) står:

"Då medborgares delaktighet är identifierad som en viktig del i utvecklingen av Sydöstra stadsdelarna är det därför av stort vikt att den demokratiska processen bibehålls även när projektet genomförs som ett planprogram. En skillnad ligger även i att ett planprogram fokuserar på ett begränsat antal frågor till skillnad från en FÖP som har ett mer övergripande perspektiv. Bedömningen är att ett planprogram kan ringa in de viktigaste frågorna. Frågor som inte hanteras i planprogrammet kan hanteras i kommande översiktsplan eller detaljplaner. Eventuella avsteg från nuvarande översiktsplan behöver motiveras."

I september 2023 togs beslut att planprogrammet även ska omfatta Sylte centrum, då en privat fastighetsägare inom området inkommit med förfrågan att starta upp arbete kring utveckling av området och staden med detta ser stora samverkansfördelar och viktiga sammanhang med sydöstra stadsdelarna.

Syfte

De riktade dialoger som sammanfattas i denna rapport syftar till att bidra med kunskap kring vad olika målgrupper tänker om stadsdelarna och ser som viktigt för kommunen att satsa på. Dialogresultatet är ett av flera underlag som kommer att ligga till grund för fortsatt arbete med planprogrammet och kommande beslut.

Dialog är en naturlig del av processen att ta fram ett planprogram. Utöver de riktade dialogerna sker dialog med olika aktörer kontinuerligt under arbetet. Bland annat sker dialoger inom social konsekvensanalysprocessen, genom projektgruppen och skissworkshopar samt i samrådsprocessen.

Kommunikationsinsatser är väsentliga för att förankra och skapa tillit till det färdiga planprogrammet, att öka engagemanget samt för att inhämta och sprida kunskap. Samverkan och dialog mellan olika aktörer och kompetenser främjar utbyte av olika perspektiv och föder ny kunskap, vilket ofta är en viktig förutsättning för att lösa komplexa utmaningar.

Målsättning

Målsättningen är att samla in synpunkter och underlag till projekten och prata med olika målgrupper som bor, verkar och rör sig i stadsdelarna om hur de upplever och använder platserna. Vidare är målsättningen att i den mån det är möjligt få med detta underlag in i planprogrammet och vidare i genomförandefasen.

Målgrupper

Följande tre målgrupper har identifierats som viktiga att ha riktade dialoger med:

- Barn och unga som bor och rör sig i stadsdelarna
- Fastighetsägare som verkar och rör sig i stadsdelarna
- Föreningsaktiva som verkar och rör sig i stadsdelarna
- Politiker som beslutar om stadsdelarnas fysiska utveckling

Allmänt upplägg

Medborgardialogerna utfördes mellan mars och maj 2024. Allmänt upplägg för alla dialoger var att lyfta olika frågor utifrån tre teman som har identifierats i planprogramsarbetet. De tre temana var:

1. Bebyggelsestruktur & utbud
2. Gröna miljöer & offentliga platser
3. Stråk, noder & mobilitet

I december 2024 genomfördes en test av Platskompassen tillsammans med prao-elever från Sylteskolan åk 9, där Sylteskolan och Sylte center var i fokus. Platskompassen är en dialogmetod för medskapande platsutveckling och har följande teman:

1. Rörelsefrihet
2. Kollektivtrafik
3. Trafik & parkering
4. Gaturum & offentliga platser
5. Grönområden
6. Lek & rekreation
7. Serviceutbud
8. Arbetsplatser & näringsliv
9. Bostäder & grannskap
10. Mötesplatser
11. Identitet & tillhörighet
12. Känsla av trygghet
13. Skötsel & underhåll
14. Inflytande & delaktighet

Frågorna och svaren i sin helhet finns i bilaga som hör till detta dokument.

Dialog barn & unga

Upplägg - fritidsgårdsdialog

För att fånga upp så många ungdomar som möjligt genomfördes dialogen i drop-in form under två timmar (kl 16:30-18:30) vid tre olika tillfällen på respektive fritidsgård i de sydöstra stadsdelarna. I Sylte besöktes Älvan fritidsgård torsdagen 14 mars, fredagen den 15 mars besöktes Lexington fritidsgård i Lextorp och i Kronogården besöktes Kronan fritidsgård torsdagen 21 mars.

Inför dialogtillfällena skedde kommunikation med fritidspedagoger på de tre fritidsgårdarna. Inbjudan via infoblad skickades till pedagogerna ett par veckor innan dialogtillfällena. Ungefär en vecka innan respektive dialogtillfälle kommunicerade fritidsgårdarna ut att träffen skulle äga rum genom affischering på fritidsgårdarna. Till Älvan fritidsgård skickades även en film som informerade om eventet genom fritidsgårdens egna sociala medier.

Under dialogtillfällena var följande deltagare på plats:

- Älvan fritidsgård: Totalt 35 ungdomar på plats, varav 13 tjejer och 22 killar, fördelat på fem 12-åringar, tjugo 13-15-åringar och nio 16-18-åringar. Fritidspedagoger på plats var 2 män och 1 kvinna.
- Lexington fritidsgård: Totalt 18 ungdomar på plats, varav alla killar, fördelat på en 12-åring, tolv 13-15-åringar och fem 16-18-åringar. Fritidspedagoger på plats var 2 män och 1 kvinna.
- Kronan fritidsgård: Totalt 22 ungdomar på plats, varav 2 tjejer och 20 killar, fördelat på sex 13-15-åringar, tolv 16-19-åringar och fyra äldre än 20 år. Fritidspedagoger på plats var 1 man och 1 kvinna.

Observera att alla ungdomar som befann sig på respektive fritidsgård vid dialogtillfället inte deltog aktivt i själva workshopen.

Upplägget på respektive dialogtillfälle var likadant. Till varje tema anordnades en station där material och underlag lades fram. Deltagarna fick arbeta med både kartmaterial och frågeformulär genom intervjuer.

Varje station var bemannad med två personer som på något sätt arbetar med projektet. Station 1 bemannades med Shams Faraj (KSF) och Sofia

Hjort (SBF) från arbetsgruppen för planprogrammet, station 2 av Dafni Sarakinis och Ludmila Sandqvist från Tengbom arkitektkontor som på uppdrag av Trollhättans Stad tar fram Grönstrukturanalys för planprogrammet, station 3 av Hjalmar Oskarsson (SBF) och Karin Westman (SBF) från arbetsgruppen för planprogrammet.

Nedan redovisas frågorna som ställdes på respektive station.

Station 1: Bebyggelsestruktur & utbud

- Vad vill du ha nära fritidsgården eller där du bor?
- Hur upplever du platsen idag? Varför då?
- Är det något du vill ändra på där du bor eller i stadsdelen?
- Vad skulle få dig att bo kvar på Kronogården/Lextorp/Sylte?

Station 2: Gröna miljöer & offentliga platser

Till barn och ungdomar:

- Vad brukar du göra utomhus?
- Var är din favoritplats, kan du peka på kartan?
- Finns det platser du känner dig trygg? Varför?
- Finns det platser du känner dig otrygg? Varför?
- Brukar du vara här? (peka på grönområden/foton utskriva på ytor)
- Hur tar du dig till platsen? Vilken väg och cyklar/går/kollektivt? Genvägar? (markera på kartan)
- När går du dit? (Tid på dygnet, årstid, vardag/helg)
- Vad gör du där?
- Med vem/vilka är du där?
- Vilka andra brukar vara där? (småsyskon, pensionärer)
- Finns det platser du känner dig otrygg på inom grönområdet?
- Vad skulle du vilja kunna göra här? Finns det något du drömmer om att göra?

Till pedagoger:

- Hur använder fritidsgården grönområdena?
- Vad brukar barnen göra där?
- Vilka åldersgrupper rör sig vart? Använder både killar och tjejer ytorna? (Varför, Varför inte?)
- Vad saknas? Finns det något som barnen skulle vilja göra där?
- Finns det platser som barnen upplever som otrygga?
- Finns det platser som ni upplever som otrygga utifrån barnens perspektiv?

Station 3: Stråk, noder & mobilitet

- Hur tar du dig runt, till och från stadsdelen om du går/cyklar/åker kollektivt?
- Hur upplever du det?
- Tar du olika vägar om det är mörkt ute?
- Är det någon väg som du saknar?

Resultat – fritidsgårdsdialog

Resultaten sammanfattas nedan, uppdelade på respektive fritidsgård.

Älvan fritidsgård

Generellt om stadsdelen

Inte så mycket aktiviteter i Sylte, lugnt och tyst. Tråkigt utomhus, inte så mycket att göra. Fritidsgården är en favoritplats för många.

Vad som skulle få ungdomarna att bo kvar i stadsdelen

Några vill flytta in till stan eller till större städer. Några trivs bra, någon gillar att det är en stadsdel med många invandrare. Någon vill flytta från lägenhet till hus, bo större. De flesta känner sig trygga och vill bo kvar i Sylte även i vuxen ålder.

Vad ungdomarna gör på fritiden och hur de tar sig dit

- Spelar fotboll på IFK eller i Skoftebyn
- Hänger på multi, spelar basket och innebandy – flest killar men även tjejer och barnfamiljer
- Hänger på konstgräsplanen i Lextorp
- Åker in till stan eller till Kronogården
- Går i skolan i Sylte, hänger kvar i Sylte efter skolan
- Går/cyklar till Lextorp för att idrotta
- Tar sig runt genom cykel, elscooter, buss, moped, skjuts av föräldrar, går med vänner
- Bra buss mellan centrum och Sylte samt Kronan och Sylte
- Backigt från Sylte till N3
- Dött i Skoftebyn, inga som rör sig ute där, känns otryggt
- Tar buss till stan, linje 24 eller 27 (genar genom Lextorp)
- Åker till fritidsaktiviteter i Lextorp och Kronogården, önskar åka oftare till Öresjö och Överby

Önskemål

- Fler aktivitetsytor/fritidsytor både inomhus och utomhus
- Fotbollsplan
- Vattenpark/pool
- Volleyboll
- Ishall för bandy eller hockey
- Livsmedelsbutik, likt Abbe market
- Annan kiosk eller mataffär än Direkten
- Möjlighet till sommarjobb i stadsdelen
- Fler sittplatser
- Fler events och aktiviteter som drar folk till Sylte, såsom Hela Kronan gungar, Fallens dagar eller Aqua blå – även events för äldre barn
- Väderskydd på multi
- Linbana, gungor och kompisgunga
- Utegym
- Samlingsplats/mötesplats
- Stor konstgräsplan, fler fotbollsplaner
- Utemiljö mer riktad mot målgruppen äldre och pensionärer
- Gratis fritidskort och sommarbusskort

Otrygga platser

- Ica supermarket
- Skolområdet - dåligt upplyst kvällstid, tom och öde plats vid multiarenan, få som rör sig här
- Tunneln under E45 (korsningen Lantmannavägen/Lextorpsvägen)
- Tunneln under Lextorpsvägen
- Mörka stigar i Sylteparken, mellan Myrtuveparken/Sylte och Skoftebyn
- Skogen vid Nysätra fotbollsplan (mörkt i området)
- Bostadsområdena söder om Lextorpsparken

Lexington fritidsgård

Generellt om stadsdelen

Fritidsgården Lexington är ett uppskattat besöksmål.

Vad som skulle få ungdomarna att bo kvar i stadsdelen

Någon vill flytta in till stan och någon vill bo kvar i Lextorp eftersom det är där familj och vänner finns.

Vad ungdomarna gör på fritiden och hur de tar sig dit

- Hänger på Pingstkyrkan vid Strandgatan
- Utomhus spelar man fotboll på Granngårdens IP i Lextorpsparken, men det saknas sittplatser. När det kommer äldre ungdomar så flyttar de yngre på sig.
- Spelar fotboll på Kamratgårdens IP
- Hänger på multi vid Sylteskolan
- Går runt/hänger med kompisar
- Skolan använder Lextorpsparken, åker pulka, använder fotbollsplan till brännboll
- Flera hänger i centrum/stan tillsammans med kompisar eftersom det finns mer att göra där
- Åker till Björndalen (Paradisskolan)
- Åker till Överby (fika)
- Åker och badar
- Ungdomarna tar sig runt med buss, elscooter, går eller får skjuts av föräldrar
- Åker busslinje 24 från centrum, uppskattar de nya stora bussarna
- Går till Sylte och Lextorp
- Tar buss in till stan

Önskemål

- Ett område att träffas och hänga på med kompisar. Helst med tak, sittplatser och möjlighet att spela och lyssna på musik. Gärna bredvid fotbollsplanen.
- Skyltar så man förstår hur man enklast rör sig i och mellan stadsdelar
- Miljön runt Lextorpsskolan är i stort behov av upprustning och uppfräschning
- Fler aktivitetsytor i Lextorpsparken, som är idag ett stort oanvänt grönområde
- En löparbana/motionsslinga runt Lextorpsparken

- Utöka konstgräsplanen med fler planer. Konstgräsplanen är viktig och används av olika föreningar som bokar den, fritt att använda för allmänheten men tas ibland över av äldre. Släcks ner när den inte är bokad.
- Sittplatser
- Rusta upp grusplan intill Västra fjärilsvägen (Riksbyggen)

Otrygga platser

- Kring Lextorpsskolan
- Mellan Granngården IP och lekplatsen söder om fotbollsplanen
- Återvinningsstationen norr om kraftledningsstråket (finns idag inte kvar utan är ersatt med foodtruck, reds. anm.)

Övrigt

- Orolig vad som händer med Granngården, mycket service som flyttats till Kronan
- Finns mycket aktiviteter på Granngården men de syns inte utåt – behöver hjälp att marknadsföra
- Jätten Catering är en viktig aktör
- Tjejer syns inte ute, satsar på skolan eller hjälper till hemma
- Lextorps elljusspår – välanvänt av hundägare och äldre, även cyklister
- Utegymp och välanvänd aktivitetspark i bostadsområdet intill Syriska Ortodoxa kyrkan (Guldvingens utegym, Eidar AB)

Kronan fritidsgård

Generellt om stadsdelen

Det är många som trivs i området och det känns som hemma. Känner området bra, har vuxit upp där. Fritidsgården en favoritplats och Hela Kronan gungar är väldigt populärt och uppskattat.

Vad ungdomarna gör på fritiden och hur de tar sig dit

- Hänger på bibliotek, fritidsgård och tidigare på Klubb kul
- Rör sig till Lextorp och Sylte för att träffa vänner och vara på fritidsgårdarna – går eller åker buss

- Hänger/går runt med kompisar – exempelvis köper dricka och sätter sig vid en bänk
- Hänger i centrum, vid Coop eller Burger King. Går längs stora vägen förbi begravningsplatsen eller tar bussen dit
- Spelar fotboll
- Kronogårdshallen
- Granngårdens IP
- Spelar basket bakom skolan
- Är inomhus på vintern och spelar playstation
- Umgås på rymdleksplatsen med vänner och familj
- Åker buss till Nisse (Nils Ericsonsgymnasiet)
- Inte så bra busstider och behövs hållplats mellan Hojum och OKQ8, långt mellan dessa. Inte bra att hållplats vid Granngården tagits bort. 27:an går inte på sommaren

Önskemål

- Önskar mötesplats inomhus, typ orangeri
- Saknar Klubb kul
- Vattenpipcafé i centrum
- Frukostställe
- Biljard
- Foodtrucks
- Högtalare i parken
- Bemannad lek, låna utrustning
- Stor fotbollsplan
- Bättre basketplan
- Rusta upp rymdleksplatsen – bränd och inte så trevlig. Behövs fler sittplatser och något för familjer
- Tennisplaner
- Belysning i Klockareparken
- Odling – kombinerat med utbildning/event (exempel från Lextorp)
- Bassäng/plaskdamm på ytan bakom Kronan
- En till konstgräsplan vid Granngården
- Göra något vid stora gräsmattan vid Kronogårdshallen
- Sittplatser
- Frukttäd och bärbuskar

- Stor och belyst multiarena
- Mer grönt bakom fritidsgården – mycket betong och oinspirerande utemiljö
- Det saknas större basketplan. Den gamla i parken byggdes om till en mindre multiarena för yngre barn. Många unga vuxna brukade träffas på basketplanen förr och ha fotbollsturnering
- Det borde finnas ett aktivitetsställe med fokus på barn och unga även för åldersgruppen över 18 år
- Tennisplan, padel, mer sittplatser och mer aktivitet. Gärna på ytor framför studentbostäder

Otrygga platser

- Området runt Kamratgårdens IP och vägen dit längs Torparegatan är dåligt upplyst
- Bakom Frälsegårdsskolan (pågår ombyggnation) – saknas belysning och man måste passera mörk smal väg

Övrigt

- Ser fram emot utvecklingen av Kronogårds torg
- Folkets park har blivit jättefin
- Fritidsgården använder inte sin utemiljö, svårt med tillräcklig personal
- Svårt att få tjejer att komma till fritidsgården
- Bilvägen Slåttervägen har blivit jättesmal
- Folk kör för fort på Lantmannavägen

Upplägg – pilot Platskompassen

I syfte att testa om dialogverktyget Platskompassen passade för ungdomar genomfördes ett pilotförsök med originalversionen av verktyget (då ungdoms- och barnversionerna ännu inte fanns tillgängliga). Testet gjordes inte inom ramen för planprogrammet, men resultaten är intressanta och relevanta för projektet och har därför arbetats in i denna rapport som en del i arbetet med planprogrammet.

Testet genomfördes i december 2024 tillsammans med prao-elever på Sylteskolan i årkurs 9, med fokus på Sylteskolan och Sylte center. Med

utgångspunkt i verktygets 14 teman diskuterade de platsernas värden och kvaliteter och graderade varje tema på en skala från 1 till 7. Graderingen synliggörs sedan i ett spindeldiagram. Resultatet nedan är dock endast en sammanställning i textform.

Resultat – pilot Platskompassen

Rörelsefrihet

- Skolans byggnad är öppen fram till kl. 16, kan gena från grusplan till skolgård genom byggnaden
- Öppet, inte många hinder

Kollektivtrafik

- Går bussar ofta, men stor runda, ex 24an. Tar ca 30-40 min, istället för att gå som tar 10-20
- 27an till Överby går var 30e minut. Endast den bussen går direkt från Sylte till Lextorp, och tar 3 minuter
- Går buss varje kvart för den som inte bor i Lextorp/Sylte
- Hållplatserna: bra, nära skolan. Bra avstånd mellan hållplatserna
- Ingen hållplats nära 5:1 Bergkullevägen. Ca 5-7 min promenad till närmsta hållplats utanför Sylte center

Trafik & Parkering

- Vägen norr om 4:8 finns gupp men bilar kommer i hög fart ändå. Annars bra, man kan röra sig fritt utan bilar i området.
- Finns en återvändszon i anslutning till skolgården som gör att bilar inte kan köra in.
- Bra om man har en 20 km/h hastighet

Gaturum & offentliga platser

- Byggnaderna: "Feta och häftiga", bra färger, överdrivet stora. Känns som man lagt väldigt mycket pengar på tekniken, som inte utnyttjas. Ex. TV skärmar i alla grupprum. Kunde använts till att utforma skolgården till en bättre miljö.

- Klassrummen, typ musiksalen, poddrummet, bild fick ryka på bekostnad av förskolan. Ingen studiero för musiksalen är nu ett vanligt klassrum, hörs mycket mellan väggarna. Samma med bildsalen, och tekniksalen, man saknar dom riktiga klassrummen för ämnena.
- Gatorna: Bra, kommer inte i kontakt med bilar när man är ute på dom offentliga platserna. Lagom avstånd att gå om man skall bli upplöckad, allt ligger nära.
- Offentliga platser: Man har satsat på dom yngre barnen och skolgården för 7-9 är jättetråkig. Finns ingenting att göra på skolgården, saker och ting saknar funktion, ex. en rektangulär grusplätt mitt i asfalten. Man har målat på marken men oklart vad för lek.
- Stort basketintresse på skolan, men saknar basketplan. Man använde särskolans basketkorgar. Man får inte alltid vistas där av personal.
- Man skulle vilja ha en basketplan, och en fotbollsplan.
- Området bakom skolan har en stor grusplan, konstgräs hade varit perfekt, då kan flera spela samtidigt.
- 5 mannaplanen (multiarenan) är alldeles för liten.

Svårt att göra bedömning när man var väldigt nöjd med utformningen av byggnader men väldigt missnöjd med offentlig miljö.

Grönområden

- Finns mycket grönt runtom, som skog, men oaktiverat så det finns inget att göra där.
- En liten gräsplätt brevid konstgräsplanen (multiarenan) där många är om det är fint väder.

Lek & rekreation

- Finns en del att göra för dom yngre barnen på skolgården, men inget för dom äldre.
- Planen är oanvändbar, bara grus.

Serviceutbud

- Man är nöjd med utbudet på Sylte center; ICA, Pizzeria

- Svårt att använda idag när det är mobilförbud och man har kortet på telefonen.
- Åker in till stan om man ex. behöver bada, eller något väldigt specifikt.
- Inte så aktiva i det lokala föreningslivet, åker till bl.a. Vänersborg.

Arbetsplatser & näringsliv

- Arbetstillfällen: Finns bl.a. Humlan äldreboende där man fick chansen att jobba, samverkan mellan hemmet och skolan för en timlön.
- Finns del på Sylte center
Skolan/ fritidsgården.
- Föreningsliv: Mycket föreningsliv på Lextorp, fotboll på Skoftebyn och Kronogården.
Bor man i området så är det relativt nära till Lextorp. Annars inte.

Bostäder & grannskap:

- Tycker det är relativt blandat. Humlevägen är hyresrätter.
Alingsåker och Norra sylte finns det villor/ hus. Bergkullevägen är blandat, men finns bostadsrätter.
- Tryggt, man känner många, mycket barn, man lär känna varandra och många barn i sin egen ålder alltid. Billigare hyror hade gjort det till en sjua!

Mötesplatser

- Sylte center är en nod där många ungdomar träffas, runt kl. 18-19.
Då är alla ute.
Man möts upp från Lextorp och Sylte, ibland också Kronogården.
Man möts upp utanför ICA och går runt, hänger, spontant. Dåligt väder, då går man till fritidsgården.
- IFK Trollhättan/ Ung Fritid är nu på plats, dom samlar in ungdomar och spelar fotboll på Kronogården.
- Gillar mötesplatserna som är idag, när det är dåligt väder kan man hänga under taket på biblan. Men kan upplevas otryggt när 15 killar sitter och inte gör något.

- Har märkt att det kan bli obekvämt för tjejer, speciellt stråket mot Skoftebyn. Många tjejer vänder när dom ser en grupp med killar.

Identitet & tillhörighet

- Bilden utåt i staden är inte så positiv, men upplever själva att det är en väldigt positiv vibe.
- Man rör sig lite över stadsdelsgränser om det finns en anledning för det.
- En av deltagarna bytte till Sylteskolan från ett annat område i Trollhättan för han upplevde att hans gamla skola var rasistisk.
- Gillar det multikulturella, man träffar människor från hela världen.

Känsla av trygghet

- Känner sig "tvärtrygg"
- Fint i området
- Tjejer vågar inte gå ut så mycket kvällstid.
- Stigen mot Skoftebyn är mörk, lampan flimrar eller stängs av.
- Grusplanen är mörk. "Man snålar mycket med ljuset, tvärmörkt"
- Området runt Sylte center är bra upplyst.
- Man sitter på skolområdet utanför skoltid för det finns en del bänkar, tak m.m. men bara om man bor i området.

Skötsel & underhåll

- Smutsigt i området runt skolan, men inte så mycket klotter och krossade rutor.
- Eftersom området används kvällstid, så är det mycket ciggfimp, snus annat skräp.

Inflytande & delaktighet

- Vi har ett aktivt elevråd.
- Vänder oss till rektorn om vi vill påverka men ingen gör det.

Summering barn och unga

Älvan fritidsgård

Sylte upplevs som lugnt men med få utomhusaktiviteter, där fritidsgården

är en uppskattad samlingsplats. Ungdomarna känner sig i stort trygga och vill bo kvar i stadsdelen, även om några drömmer om att flytta till större städer eller bo större. De är aktiva med fotboll och andra sporter, ofta på närliggande planer, och rör sig med cykel, buss och elscooter. Dock upplevs flera platser som otrygga, bland annat tunnlar och mörka stigar, vilket kan begränsa rörelsefriheten.

Ungdomarna önskar fler aktivitetsytor både inomhus och utomhus, som till exempel vattenpark, volleyboll, ishall och fler sittplatser. De önskar också ha fler event, väderskydd och bättre utemiljöer för äldre. Möjlighet till sommarjobb och livsmedelsbutik i närområdet efterfrågas också, samt gratis fritids- och sommarbusskort för skolungdomar.

Lexington fritidsgård

Lextorp är en uppskattad stadsdel med fritidsgården som en viktig mötesplats. Ungdomar är aktiva utomhus på fotbollsplaner och multiarenor, men det upplevs ändå saknas sittplatser och aktivitetsytor. Flera rör sig även i andra stadsdelar eller i centrum för att komma åt fler aktiviteter. De tar sig runt främst med buss, elscooter och till fots, och uppskattar de nya bussarna.

Ungdomarna önskar en mötesplats med tak, musik och sittplatser, en upprustning av Lextorpsparken och dess grusplan, samt bättre skyltning för att navigera mellan stadsdelarna. Trygghetsproblem finns kring skolan och vissa grönområden. Dessutom uttrycks oro över att service i området minskar, behovet av bättre synlighet för aktiviteter och föreningsliv lyfts därför som viktigt.

Kronan fritidsgård

Området känns som hemma för många ungdomar, med fritidsgården och evenemang som "Hela Kronan gungar" som viktiga inslag. Ungdomarna rör sig mycket i området och mellan andra stadsdelar, men busstider och hållplatser upplevs som otillräckliga. Aktiviteterna spänner från sport till umgänge, men den yttre miljön vid fritidsgården upplevs ofta som grå och oinspirerande.

Önskemålen inkluderar fler inomhusmötesplatser, bättre basket- och fotbollsplaner, uppfräschning av lekplatser och parker, samt fler aktiviteter för unga vuxna. Otrygga platser finns främst vid

idrottsanläggningar och kring mörka gångvägar. Det finns också en önskan om mer grönska och möjlighet till odling i området samt bättre belysning och utomhusaktiviteter.

Platskompassen

Ungdomarna upplever god rörelsefrihet i området kring Sylteskolan och Sylte center. Det är bra avstånd mellan hållplatserna för kollektivtrafiken, även om vissa busslinjer är långa och hållplatser saknas i vissa delar. Trafiksituationen är relativt säker med låg biltrafik och återvändszoner, även om vissa bilförare kör för fort. Byggnaderna i området är moderna och visuellt tilltalande, men skolans offentliga miljö och skolgården upplevs som tråkig och oanvändbar för äldre barn, där flera ytor saknar funktion eller är för små, exempelvis basket- och fotbollsplaner.

Det finns gott om gröna områden men dessa är oaktiverade och används sparsamt. Ungdomarna är nöjda med serviceutbudet i Sylte center, även om mobilförbud på skolan försvårar användandet. Mötesplatser som Sylte center och fritidsgården är viktiga, särskilt vid dåligt väder. Tryggheten upplevs överlag som god, men mörka och dåligt belysta områden, särskilt stråket mot Skoftebyn och kring grusplanen, skapar ändå en känsla av otrygghet. Samtidigt finns en stark känsla av gemenskap och tillhörighet i området.

Dialog fastighetsägare

Upplägg

Dialogen genomfördes den 27 mars med fastighetsägarnätverk syd. Deltagare i fastighetsägarnätverket bjöds in på en workshop i stadshuset under 1,5 timmar. Workshopen inleddes med en presentation om bakgrunden till planprogrammet och arbetet hittills. Därefter följde ett samtal i helgrupp utifrån två delar á 30 minuter. Närvarande från Trollhättans Stad och projektgruppen var Sofia Hjort (SBF), Hjalmar Oskarsson (SBF), Karin Westman (SBF) och Shams Faraj (KSF). Närvarande från Fastighetsägarna var Anna Wänblom (Eidar AB), Sofie Gålbom (Balder), Tobias Andersson (Balder) och Rasmus Edlund (Riksbyggen).

Nedan redovisas diskussionsfrågorna för del 1 (tema 1 och 2) och del 2 (tema 3).

Del 1: Bebyggelsestruktur, utbud, gröna miljöer & offentliga platser

- Hur tänker ni kring fastighetsutveckling?
- Vad ser ni för behov i stadsdelarna?
- Vad har ni för resurser att bidra?
- Vad kan staden komplettera med för att stärka era fastigheter och stadsdelarna i stort?
- Hur kan ni involvera och öka samverkan med de boende och andra aktörer?
- Projekt kring odling och sophantering i Lextorp med utbildningsinsatser och engagemang lyfts i dialoger som lyckat och något som boende uppskattar. Kan man göra liknande i Kronogården?
- Hur kan ni involvera och öka samverkan med varandra? Kortsiktiga och långsiktiga projekt?

Del 2: Stråk, noder & mobilitet

- Hur tänker ni att man kan ta tillvara på att stadsdelarna har bra stråk och kopplingar?
- Hur bygger vi mentala broar?
- Hur kan upplevelsen av trafikstrukturen och tillgängligheten till målpunkter förbättras?
- Hur kan upplevelsen av E45 som barriär minskas?
- Hur resonerar ni kring bil- och cykelparkering?
- Hur resonerar ni kring andra mobilitetstjänster så som bilpool och kollektivtrafik?

Resultat

Generellt om stadsdelarna

Fastighetsägarna upplever en frustration och en känsla av att fastighetsägarna gör mer än vad staden gör. Efterfrågar resultat och rutiner framåt, inte ännu en skrivbordsprodukt. Varit på massor med forum men blir ingenting av det. Privata aktörer kan uppleva motstånd från staden, exempelvis genom att ta hallhyra när man vill göra något för barnen som bor här. Alla jobbar på varsitt håll, men det saknas gemensamma insatser.

Marknadsföring är viktigt. Kan inte säga att vi har bostadsbrist i staden när det finns vakanser i Kronogården. Behöver ha med hela staden. Vad får folk att flytta hit? Komma bort från fördomar! Vad gör det med självkänslan att bo i ett "utsatt område"? Bilden av Kronogården viktig – TTELA viktig aktör.

Trygghet är en viktig del, fastighetsägarna jobbar för att det ska vara ordning och reda i fastigheter och på gården. Men krävs ett större arbete. Undersökningar visar att de som upplever mest otrygghet är de som aldrig varit i stadsdelen. Hänt bra saker med nya lekplatsen men fortfarande mycket otrygghet.

Bebyggelsestruktur, utbud, gröna miljöer & offentliga platser

- Bra satsningar med Kronogårds torg, Klockareparken och Lantmannavägen
- Området runt Skördetröskan behöver helhetsgrepp

- Trångboddhet ger behov av mötesplatser utanför bostäderna. Ungdomarna önskar platser man kan hänga – likt orangeriet i kvarteret Mars, väderskydd och sittplatser vid offentliga platser och aktivitetshus med vuxennärvaro.
- Bemannade lekplatser, spontanidrottsplatser med möjlighet att hyra redskap, samutnyttjande med föreningar.
- Inte så stort behov av nya byggrätter – större behov av att jobba med förvaltandet av allmänna platser. Svårt att bygga nytt med ekonomin, hänger ihop med attraktiviteten i området.
- Lokalplanerare ser inget behov av fler lokaler – mer kopplingar till omgivningen som saknas. Bra belägg för förskolor och hallar. Möjligtvis brist på LSS-boende.
- Kan skapa förväntningar/driv med nytt badhus, hall eller liknande. Genererar helt andra saker, cuper m.m. Skapar ett dragplåster för resten av staden.
- Något unikt för Kronogården: E-sportshall, klätterhall, inomhusfotbollshall.
- Lyfte initiativet med odlingskragar med vuxenskolan på dialogen. Inte bara att ställa ut pallkragar, utan sammanhanget som lockade.
- Tog bort sopstationen för att det var fullt med skräp. Har hamnat i fastighetsägarnas händer istället. Hänvisar till återvinningen men inte alla som kan ta sig dit. Finns ingen i Kronogården/Lextorp. Visar på att behovet är stort.
- Fastighetsnära insamling. Behöver klara intervallerna, kan få hur många kärl man vill, bara intervallerna för hämtning klaras. Behöver även ha platsen i fastigheterna. Försökt samordna i Uddevalla men inte så lyckat från hämtningens sida.

Stråk, noder & mobilitet

- Tänk parkstråk! Kan aktiveras likt Spikön med pynt. Kronostigen och Nergårdsstigen kan aktiveras som ett parkstråk där det är programmerat för olika aktiviteter, dessa två stråk har olika förutsättningar (delvis upplevelse av baksida vid Skördetröskan, öde vid IFK)
- Gömda GC-vägar behöver rustas upp – exempelvis bakom Skördetröskan.

- Nära till Slättbergshallen men stora barriärer med begravningsplatsen, E45 och tågspår. Upplevelse av långa avstånd. Hyffsat bra förbindelser ändå, saknas vissa kopplingar. Ungdomar tycker inte att E45 är barriär. Tunnlar känns lite otrygga.
- Stråken är där de är, kan behöva en del gallring och belysning utifrån trygghetsaspekt.
- Utfarten till E45 alltid stopp – borde gå att göra åtgärder
- Gårdarna sönderkörda, stort problem. Taggstyrda bommar har nekats från räddningstjänsten. Boende tar bort stora stenar. Medskick från Gatu-parkkontoret att stenbumlingar är farliga hinder för mjuka trafikanter om de är felplacerade.
- Upplever att boende rör sig mycket inom stadsdelen. Ungdomar rör sig mycket både inom och utanför stadsdelen, baserat på dialoger. Många använder sig av busslinje 24 till centrum.
- Folk rör sig inte mellan gårdarna, upplevelse av att man bevakar sin egna gård. Vanligare att barn springer och leker mellan gårdarna naturligt. Arrangemang kan skapas inom en gård, trots inbjudan så känner man inte att det är ens gård.
- Öppna för bilpool om bra lösning hittas för det. Hade på gång att Eidars bilar kan nyttjas efter arbetstid men behöver fixa appen. Moveabout ändrar till OKQ8 vilket finns i närheten – goda förutsättningar att få in det i stadsdelen!
- Inte så öppna för samutnyttjande av p-platser. Bostadsrättsföreningar är måna om att ha sina egna parkeringar.
- Inte alla som kan eller har cykel. Behöver finnas förutsättningar om det ska funka. Plats att låsa, cykelkurser med mera.
- Många vet inte hur man felanmäler. Gatu-parkkontoret styr inte arbetet efter antalet felanmälningar eller den som hörs mest.

Summering fastighetsägare

Fastighetsägarna upplever att samarbetet med kommunen i vissa avseenden är svårt då insatser att riskerar resultera i skrivbordsprodukter. Tre aspekter som lyfts som viktiga att arbeta med för att fler människor ska få upp ögonen stadsdelarna är marknadsföring, fördomar och trygghet. Det är önskvärt att något unikt för Trollhättan

placeras i stadsdelarna för att fungera som ett dragplåster, exempelvis en hall för e-sport, klättring, inomhusfotboll eller bad.

Flera bra insatser har gjorts eller är på gång att göras; Kronogårdstorg, Klockareparken och Lantmannavägen lyfts som exempel. Generellt behövs inte fler bostäder i stadsdelarna, utan snarare mötesplatser och ett bättre förvaltande av allmänna ytor. En plats som nämns som i behov av ett helhetsgrepp är kvarteret Skördetröskan.

Det upplevs finnas gott om kopplingar och stråk inom stadsdelarna och att människor rör sig mycket, trots omgivande barriärer som E45:an och järnvägen. Flera stråk hade mått bra av att rustas upp ur trygghetssynpunkt med gallring och belysning. Ett parkstråk inom stadsdelarna vore ett bra tillskott.

Dialog föreningsaktiva

Upplägg

Dialogen genomfördes den 10 april under 1,5 timmar på Kronans kulturhus med föreningsaktiva. Genom föreningsregistret skickades mail ut till de föreningar som har koppling till området. Mailet och inbjudan gick ut till de e-postadresser som registrerats hos föreningsstöd.

Workshopen inleddes med en presentation om bakgrunden till planprogrammet och arbetet hittills. Deltagarna delades upp i två grupper på två stationer. Station 1 bemannades med tillförordnad projektledare Stina Gjertsén, planchef Josefin Kaldo och Karin Westman från projektgruppen. Dafni Sarakinis och Ludmila Sandqvist från Tengbom arkitektkontor som tar fram Grönstrukturanalys för planprogrammet ansvarade för station 2. Varje grupp fick 30 minuter per station. Kartor användes som stöd för att svara på frågorna och för att få platsspecifika svar. Workshopen avslutades med en gemensam samling där staden informerade deltagarna om hur processen med planprogrammet kommer att fortsätta och hur processen med återkoppling till deltagarna kommer att se ut.

11 personer deltog i workshopen i åldrarna ca 40-70år. Sju män och fyra kvinnor. De föreningar som fanns representerade var Trollhättans sunnimuslimska förening, Hyresgästföreningen, IFK Trollhättan/Ung Fritid, Antirasistiska nätverket i Trollhättan, Skoftebyföreningen samt Kommunstyrelsen.

Nedan redovisas diskussionsfrågorna för station 1 (tema 1 och 2) och station 2 (tema 3).

Station 1: Bebyggelsestruktur, utbud, stråk, noder & mobilitet

- Vardagsservice och besöksmål – vad vill ni ha nära er verksamhet? Vad och var är behovet störst?
- Hur rör ni er till andra stadsdelar?
- Hur underlättar vi för fler deltagare från sydöstra stadsdelarna men också från andra delar av Trollhättan?

Station 2: Gröna miljöer & offentliga platser

- Hur använder er förening utemiljön och vilka platser är viktiga?
- Finns det platser som upplevs otrygga, vilka?
- Vad saknas i utemiljön/vad kan förbättras?

Resultat

Generella synpunkter

Några av deltagarna lyfte att de föredrog att svara som privatpersoner inte som föreningsrepresentanter eftersom de inte fått möjlighet att förbereda sig inför workshopen och diskutera frågorna med resten av medlemmarna i sina respektive föreningar.

Deltagarna upplevde en viss frustration över avsaknad av återkoppling från kommunen. De har vid flera tillfällen engagerat sig i tidigare liknande dialogevent som kommunen bjudit in till och upplever att återkoppling uteblivit ibland helt och ibland kring varför kommunen valt att göra annorlunda än vad medborgarna önskat. De lyfte att ett skriftligt förslag om den framtida utvecklingen redan lämnats in till kommunen som de tycker att vi borde ta del av. Ett annat exempel som lyfts är när ungdomar i Kronogården fick vara med och bestämma vilken typ av konstverk som skulle finnas i en rondell i området och röstade fram en krona, men resultatet blev i stället något annat med en motivering från kommunen som de hade svårt att förstå. De menar att man behöver tydliggöra hur den politiska beslutsgången går för de boende i stadsdelarna så att de förstår, annars orkar man inte engagera sig när man vid upprepade tillfällen inte får se något resultat.

Generellt om stadsdelarna

Det finns en stolthet över stadsdelarna som har många fina kvaliteter. 60-talsbebyggelse som är bra, ljusa fina lägenheter och mycket grönska. Hela Kronan gungar en kvalitet som lockar hela staden – kan locka ännu fler! Sammantaget tycker deltagarna att stadsdelarna upplevs som välskötta och välordnade om man jämför med många andra områden som också räknas som socioekonomiskt svaga.

Bebyggelsestruktur och utbud

- Oroas över utvecklingen med att mer och mer service flyttas från stadsdelarna till centrala Trollhättan. Finns ett behov av medborgarservice i stadsdelarna så att de boende inte behöver ta sig till centrum för att få hjälp.
- Sedan polisstationen försvann har kriminaliteten ökat och de upplever att polisen som patrullerar i stadsdelarna inte hinner ta sig till platsen när något händer i tid.
- Saknas mötesplats inomhus i Lextorp och Sylte, liknande Kronan.
- Kommunal verksamhet skulle ge ökat underlag för ytterligare service.
- Föreningshus där alla föreningar kan få plats. Egna lokaler men gemensamma servicefunktioner. Förslag att Kronans kulturhus skulle kunna användas av föreningar efter att ordinarie verksamheter stängt.
- Efterfrågas fler verksamheter i stadsdelarna och ökad vuxennärvaro.
- Handelsutredningen visar att ytterligare en stor matbutik skulle kunna etablera sig i området. Deltagarna tycker dock att det finns gott om matbutiker och undrar om det finns underlag för ytterligare.
- Större utbud på torget efterfrågas.
- Kronan kulturhus skulle kunna utnyttjas mycket bättre. Många funktioner har stängt ned.
- Utveckla IFK:s anläggning – detta är ett dragplåster från hela staden.
- Utöka Lextorps konstgräsplaner.
- Värna om grönstråket i söder med motionsslingan.

- Skolan i Sylte är väldigt stor – behövs mer kvalitativ skolgård och allmän plats.
- Hundrastplats kan utnyttjas till annat – används inte.
- Boendeformer med varierat utbud, kommunala hyresrätter – viktigt att inte förlora den typen av bostäder.
- Idrottshallar finns men har inte fullstora mått.
- Outnyttjad potential för samutnyttjande av lokaler.

Stråk, noder och mobilitet

- Frånvaro av boende från andra stadsdelar
- Järnväg och 45:an barriärer
- Lätt att cykla till stan från Kronogården
- Bra kopplingar mellan Lextorp och Sylte
- Lantmannavägen främsta stråket
- Väljer ofta annan väg än Lantmannavägen med bil
- Sylte ligger isolerat
- Ungdomarna åker mycket buss

Gröna miljöer och offentliga platser

- Många boende i stadsdelarna har inte råd att åka utomlands på somrarna så det finns ett behov att skapa trevliga utomhusmiljöer där olika åldrar kan samlas och umgås.
- Finns behov av offentliga platser för familjer – platser att samlas.
- Upprustningen av Klockareparken lyfts som ett positivt exempel. Dock riktar sig parken främst mot barn och deltagarna skulle vilja se fler mötesplatser för den äldre målgruppen unga vuxna i åldrarna 17-25 som inte får vistas på fritidsgårdarna. Aktivitetsytan Röda Rosens matta i Malmö som inspiration. Där finns en scen, yta för att hänga och möjlighet till att spela musik. Gamingboxar utomhus som det finns i Trollhättans centrum är ett annat förslag på aktivitet. Det skulle kunna byggas en sådan mötesplats på ytan där den tidigare fritidsgården låg som brann ner.
- I Lextorpsparken intill Granngårdens IP finns det alldeles för mycket oprogrammerad grönyta samt inga ordentliga mötesplatser.

- I Sylte saknas också mötesplatser. Här hade man gärna sett att det inte byggdes en bilväg mellan bostadsområdet Humlan och skolområdet, utan omvandlat hela ytan till ett sammanhängande torg i stället och låtit trafiken gå utanför.
- Måste tänka till när man placerar sittplatser utomhus. Sittplatser ska inte placeras i stora kluster för då kan det leda till att ungdomsgång kan komma till platsen och ta över vilket gör att ingen annan vågar sätta sig där. Då är det bättre att man organiserar sittplatserna så att de erbjuder olika möjligheter att sitta. Några större grupper och några mindre till exempel.
- När det kommer till målgruppen unga tjejer så föredrar de flesta god belysning under kvällstid, trygghet och musik. Det hade varit toppen om ungdomarna fick vara med och även utforma miljöerna.
- Vintertid borde det finnas fler vinteraktiviteter utomhus.
- Om de ska byggas fler fotbollsplaner, vilket är positivt, så behöver man tänka på vilka regler som ska gälla för allmänheten och för föreningar. Nu får föreningar betala för att spela medan allmänheten spelar gratis.
- Lextorpsspåret, motionsslingan söder om Lextorpsvägen, beskrivs som ett område som används av barn, förskolor, äldre och barnfamiljer. Människor promenerar med hund eller utan, barnfamiljer fikar, barn leker där och förskolebarnen gör utflykter till området. Fler bänkar längs med motionsslingan.
- Söder om motionsslingan finns ett koloniområde som också är välanvänt.
- I Lextorpsparken bakom fotbollsplanen finns ett naturområde med bergknallar som deltagarna anser det viktigt att spara. Tidigare fanns det planer på exploatering i området och deltagarna är glada att dessa planer stoppades.
- Granngårdens IP och området intill används av många och är i behov av upprustning, särskilt lekplatsen. Många grillar på grönområdet.
- I Kronogården rör sig mycket folk utomhus enligt deltagarna, det skapas mycket folkliv vilket är väldigt positivt.

Otrygga platser

- Otryggt runt OKQ8 på kvällstid – dålig belysning, GC-väg smal, häckar som skymmer
- Baksidan av Eidars huvudkontor otryggt
- Eriksro känns otryggt – inte så många som är ute
- Bilväg norr om Sylte center som är farlig när ungdomar tar sig till spontanidrott
- Observera var folk rör sig (och inte rör sig) kvällstid, för att identifiera otrygga platser
- Stadsdelarna har en otrygg stämpel
- Strategin bör vara att bygga bort varenda otrygg och tom plats. Skapa öppna, publika platser för alla åldrar. Ju mer aktivitetsytor som finns, ju fler människor vill vistas utomhus vilket leder till att det inte finns några öde platser kvar för kriminella att verka.
- Pekar ut busshållplatsen Östra Fjärilsvägen som en plats som upplevs otrygg, öde och det är oklart vad som egentligen händer där. Det var tidigare ett duvslag och enligt deltagaren finns det råttor där.
- Pekar ut cykelvägen som löper bakom OKQ8 bort till IFK som otrygg. Där saknas belysning och det är igenväxt av sly.

Övrigt

- Inte nöjda med utvecklingen av slussarna på grund att de inte anser att exploateringen tar hänsyn till natur och kulturvärden.
- Saknas grönområden och lekplatser i Skoftebyn. Slusscaféet som drivs av Skoftebyn IF lyfts som en trevlig mötesplats för alla. Brukar gå vid kanalen runt Gamle Dal.

Summering föreningsaktiva

De föreningsaktiva upplevde att tidigare dialoger som skett med kommunen inte har återkopplats på ett tydligt sätt. Deltagarna efterfrågar bättre återkoppling vid framtida engagemang och tydligare information om hur invånarnas synpunkter tas vidare i beslutsprocesser, samt vilka motiv som ligger bakom att man går vidare på ett visst sätt.

När det kommer till den fysiska miljön så upplevs stadsdelarna i stort som trygga och välskötta med stort engagemang bland de boende. De otrygga

platser som lyfts har ofta dålig belysning eller låg närvaro. Deltagarna efterlyste fler publika ytor och aktiviteter som kan bidra till ökad trygghet och sammanhållning i stadsdelarna. Det finns en oro över att service försvinner, och flera betonade därför behovet av fler mötesplatser, särskilt för inomhus för unga. Gröna miljöer lyftes också som viktiga, särskilt för dem som semesterar på hemmaplan.

Dialog politiken

Upplägg

Dialogen genomfördes den 6 maj under 2 timmar i Stadshuset.

Workshopen inleddes med ett kort intro och statusuppdatering följt av 5 stycken "block". Varje block bestod av slutsatser hittills av analys och dialog följt av en workshop-fråga som diskuterades i helgrupp, se nedan. Därefter följde en kort avslutning.

Närvarande var Stina Gjertsén och Hjalmar Oskarsson från projektgruppen, chef för plankontoret, chef för hållbart samhälle, chef för mark och exploatering och stadsdirektören. Inbjudan hade gått ut till hela Samordningsutskottet. Närvarande var politiska representanter från M, C, SD och S.

Diskussionsfrågor

1. Bebyggelsestruktur: Komplettering med småskalig bebyggelse
 - Hur och var komplettera med småskalig bebyggelse?
 - Hur ska vi förhålla oss till målet i ÖP?
2. Utbud: Investeringar i service och verksamheter
 - Hur kan man locka människor från hela staden till sydöstra stadsdelarna?
 - Hur ska de lokala torgen utvecklas?
 - Vilken typ av service och verksamheter saknas i Kronogården, Lextorp och Sylte centrum?
3. Offentliga platser: Investeringar i offentliga platser
 - Vad är prioriterat?
 - Hur ska de offentliga platserna i sydöstra stadsdelarna utvecklas?
 - Vilken typ av offentliga platser saknas i Kronogården, Lextorp, Sylte centrum?
4. Parkeringar: Områden som lämpar sig väl för att bebyggas
 - Förtäta på parkeringar i första hand istället för grönytor?
 - Hur ska vi förhålla oss till målet i ÖP?
5. Skördetröskan:
 - Hur ser ni på Skördetröskans utveckling framåt?
 - Planprogrammets inriktning för platsen?

Resultat

Generellt om planprogrammet och stadsdelarna:

- Fint område med stor potential!
- Fundera över vad stadsdelarna behöver och hur vi kan komma åt det med stadsbyggnad
- Kolla referensexempel från andra kommuner

Generellt om bebyggelse:

- Inte behov av fler lägenheter (hyresrätter)
- Balders område vid Vällingklockans förskola behöver göras iordning
- Bygga på Sylte center
- Bygga på parkeringen vid OKQ8
- Bygga på ytan vid Lidl (gamla bilhandeln)
- Lyfta fram unik småhusbebyggelse i södra Lextorp med bilfria gator

Hur och var komplettera med småskalig bebyggelse - hur ska vi förhålla oss till målet i ÖP?

- Komplettera med småhus/radhus i strategiska lägen som blandas med den storskaliga bebyggelsen
- Skapa möjligheter att göra bostadskarriär inom stadsdelen
- Fokusera på möjligheten att "äga sin egen täppa"
- Kolla referensexempel för att få realistiska projekt

Hur kan man locka människor från hela staden till stadsdelarna?

- Jobba med tryggheten och få bort det dåliga ryktet
- Förtäta med arbetsplatser
- Skapa förutsättningar för ungdomsverksamhet och föreningsliv
- Möjliggöra och skapa ytor för event (fotbollscuper, Hela Kronan gungar, springlopp). Exempelvis bra samlingsplatser i park, utveckla konstgräsplaner och idrottshallar.
- Lyfta fram befintliga och unika tillgångar som exempelvis Abbes market

Hur ska de lokala torgen utvecklas?

- Fundera över och beskriv torgens funktion och syfte – om torgen ska utvecklas behöver det motiveras
- Kronogårds torg, Granngården och Sylte centrum – kan ha olika funktion och syften
- Kolla på referensexempel av torgutveckling i miljonprogramsområden

Vilken typ av service och verksamheter saknas?

- Förtäta med arbetsplatser för att skapa underlag för service
- Tillskapa billiga lokaler för småföretagare
- En stor livsmedelsbutik i området kan öka flödena
- Tillskapa föreningslokaler

Investeringar i offentliga platser

- Fokusera på stoltheten, tryggheten och att det är rent och snyggt
- Grönområden är en styrka
- Bättre tvärgående stråk/flöden

Förtäta på parkeringar i första hand istället för grönytor – hur ska vi förhålla oss till målet i ÖP?

- Förtäta på parkeringen vid OKQ8
- Ökad förtätning medför ökat parkeringsbehov – om vi bebygger parkeringar behöver vi säkerställa att det ökade behovet uppfylls

Skördetröskans inriktning framåt?

- Ta ett helhetsgrepp i för området – fundera på vad som bör ingå i detaljplan
- Hållbarhetsperspektiv att modulbostäderna får vara kvar
- Bostäder i Skördetröskan och verksamheter närmare torget
- Hög förtätningsgrad och varierad bebyggelsestruktur i mindre skala
- Egen täppa, bostadsrätter

Summering politiken

Deltagarna ser stor potential i stadsdelarna och lyfter vikten av att använda stadsbyggnad för att möta lokala behov. Fler hyresrätter anses inte nödvändiga, men småskalig komplettering med småhus och radhus efterfrågas – särskilt med fokus på möjligheten att äga sin bostad.

Det lyfts att vissa platser lämpar sig för ny bebyggelse, exempelvis Sylte centrum, OKQ8:s parkering och ytan vid Lidl. Samtidigt betonas att grönytor bör bevaras och att förtätning främst bör ske på befintliga hårdgjorda ytor.

För att locka fler besökare från hela staden föreslås trygghetsskapande insatser, nya arbetsplatser, starkare föreningsliv och utrymme för evenemang. Lokala torg kan få olika funktioner och utvecklas utifrån tydliga syften, gärna med inspiration från andra kommuner.

Det finns behov av fler föreningslokaler, billiga verksamhetslokaler och investeringar i offentliga miljöer som stärker stolthet och trygghet. Skördetröskan ses som ett viktigt utvecklingsområde där man helst ser bostäder och verksamheter med en variation i skalan – gärna med inslag av bostadsrätter med möjlighet till sin egna "täppa".